

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Færøudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 21. juni 2022
Kontor: Nordatlantkontoret
Sagsbeh: Maise Biørn Jørgensen
Sagsnr.: 2022-0032/35-0019
Dok.: 2458366

Besvarelse af spørgsmål nr. 18 (Alm. del) fra Folketingets Færøudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 18 (Alm. del), som Folketingets Færøudvalg har stillet til justitsministeren den 27. maj 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Sjúrdur Skaale (JF).

Mattias Tesfaye

/

Marie Mølsted

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 18 (Alm. del) fra Folketingets Færøudvalg:

” Der har de seneste år været en alarmerende tendens med digitale krænkelser, hvor især kvinder og piger oplever, at der deles personlige billeder og videoer af dem på nettet og sociale medier, uden at de har givet samtykke hertil. I sidste uge bragte færøske medier en historie om, at der flourer en digital fil på Færøerne – den såkaldte ”Golden Maps”, der indeholder navngivne mapper med nøgenbilleder og -videoer af omkring 70 færøske kvinder og piger helt ned til 14 år. Filen bliver delt på de sociale medier – uden kvindernes samtykke. Spørger har forstået, at en række kvinder har politianmeldt sagen, men er samtidig bekendt med, at der foreligger et meget stort mørketal vedrørende digitale krænkelser på Færøerne i form af deling af nøgenbilleder og videoer uden samtykke. Dette skyldes dels, at der ikke findes statistik på området, dels at få sager bliver politianmeldt. Spørger ønsker derfor at få indblik i problemets omfang, samt hvilke midler og redskaber politiet på Færøerne har for at opklare og få bugt med sager om digitale krænkelser.

I den forbindelse bedes ministeren oplyse:

- Hvor mange årlige politianmeldelser har der været på Færøerne i årene 2012-2022, som omhandler digitale krænkelser i form af deling uden samtykke af indhold, som beskrevet ovenfor? Og hvordan ser disse tal ud for Danmark?
- Hvor mange årlige sigtelser er blevet rejst på Færøerne, som omhandler digitale krænkelser i form af deling uden samtykke af sådant indhold i årene 2012-2022? Og hvordan ser disse tal ud for Danmark?
- Hvor mange årlige domme er faldet omhandlende digitale krænkelser i form af deling uden samtykke af sådant indhold i årene 2012-2022? Og hvordan ser disse tal ud for Danmark?
- Hvilke midler og redskaber har politiet på Færøerne til at opklare og få bugt med sager om digitale krænkelser?
- Er der blevet afsat midler til Politiet i hhv. Danmark og på Færøerne til specifik bekæmpelse og opklaring af sager, der handler om digitale krænkelser som beskrevet ovenfor?
- Har der været nogen politisager på Færøerne i årene 2012-2022, hvor piger og kvinder har været udsat for påtrykninger eller afpresning på baggrund af, at andre personer har været i besiddelse af nøgenbilleder eller videoer af vedkommende, og i givet fald, hvor mange?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”1. Rigspolitiet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Færøernes Politi, der oplyser, at politikredsen endnu ikke benytter Politiets sagsstyringssystem (POL-SAS) til sagsbehandling mv. Som led i udmøntningen af aftalen om politiets og anklagemyndighedens økonomi for 2021-2023, er det besluttet, at POLSAS skal moderniseres og herefter udbredes, så det også tages i brug hos Færøernes Politi. Dette arbejde pågår, og derfor anvender Færøernes Politis fortsat det elektroniske sagsstyringssystem Niflheimr.

Niflheimr er et ældre system, hvis funktionalitet er begrænset, og det understøtter bl.a. ikke obligatoriske søgenøgler. Derfor er der ikke ved Færøernes Politi indført søgenøglen ”digitale sexkrænkelser”, som blev indført i Danmark i 2017. Det er således ikke muligt elektronisk at søge sager frem, som er relevante for besvarelsen af spørgsmålet. Færøernes Politi vil kunne trække oplysninger om antal af sager fordelt på gerningskoder til de relevante bestemmelser i den færøske straffelov, som er lovens §§ 232 (om blufærdighedskrænkelse), 236 (om børnepornografi) og 264 d (om videregivelse af bl.a. billeder vedrørende en andens private forhold). En sådan søgning vil dog også omfatte andre overtrædelser end de ”digitale sexkrænkelser”, og vil derfor ikke være retvisende. Færøernes Politi vil således ikke uden en manuel gennemgang af omkring 200 sager fra den angivne periode kunne oplyse, hvor mange årlige politianmeldelser eller sigtelser vedrørende digitale krænkelser, der er tale om.

Færøernes Politi har i forhold til spørgsmålet om, hvilke midler og redskaber kredsen har anvendt til at få bugt med sager om digitale krænkelser, henvist til den nuværende flerårsaftale, hvor der er afsat 750.000 kr. over tre år til at styrke den tekniske efterforskning. Disse penge anvendes til at opdatere hardware, software og uddannelse. Færøernes Politi er meget opmærksom på udviklingen i internetbaseret kriminalitet, herunder seksuelle krænkelser via nettet, og der afsættes løbende ressourcer til området. Færøernes Politi er herudover for nyligt blevet tilknyttet NCMEC-samarbejdet og modtager således løbende underretning fra udbydere af forskellige platforme om mulige seksuelle krænkelser af mindreårige.

2. Rigspolitiet kan vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt der er afsat midler til politiet i hhv. Danmark og på Færøerne oplyse, at bekæmpelse og efterforskning af sager, der handler om digitale krænkelser, indgår i politiets generelle arbejde både på Færøerne og i Danmark. Der er ikke afsat særlige øremærkede midler inden for politikredsenes bevillingsrammer i hhv. Danmark og på Færøerne til specifik bekæmpelse og opklaring af sager, der handler om digitale krænkelser. Politikredsenes arbejde inden for området finansieres inden for politikredsenes samlede økonomiske rammer.

Med flerårsaftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi for 2021-2023 er der taget en række initiativer, der skal bekæmpe digitale krænkelser. For eksempel er der oprettet en ny national efterforskningsenhed (National enhed for Særlig Kriminalitet), der skal bistå politikredsene efterforskninger af digitale krænkelser. Enheden er etableret med henblik på at styrke efterforskningen af de mest komplekse sager og sikre en bedre videndeling og anvendelse af de specialiserede kompetencer på tværs. Etableringen forventes på sigt at få en række fordele for kvaliteten af efterforskningen i sager om bl.a. digitale krænkelser.”

Justitsministeriet har desuden til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Politidirektøren på Færøerne, der indledningsvist har bemærket, at Færøernes Politi ikke benytter sagsbehandlingssystemet POLSAS til sagsbehandling mv., idet Færøernes Politi anvender sagsbehandlingssystemet Niflheimr.

Politidirektøren har endvidere oplyst følgende:

”Når der ikke kan trækkes tal fra Niflheimr på det, som der bliver spurgt om, er det vanskeligt at skønne over, hvor mange sigtelser, der har været årligt.

Et varsomt skøn er, at antallet er omkring 5 sigtelser årligt. Det skal for en god ordens skyld bemærkes, at i forbindelse med tilblivelsen og ikrafttrædelsen af en ny tilholdslov i 2017 blev straffeloven konsekvensændret. Konsekvensændringen indebar, at man i straffelovens § 275, stk. 2, om påtale af overtrædelser af bl.a. § 264 d, ændrede en henvisning fra ”§§ 263-265” til “§§ 263 og 264”. Dvs., at der ved ændringen ikke længere blev henvist til § 264 a-d. Denne lov trådte i kraft den 1. april 2017. Ændringen medførte, at overtrædelser af bl.a. § 264 d alene var underlagt privat påtale.

Straffelovens § 275, stk. 2, blev efterfølgende ændret, således at den betingede offentlige tiltale kom ind i bestemmelsen igen pr. 1. juli 2018.

Dette betyder, at der er ca. 15 måneder af den relevante periode (fra 1. april 2017 til 1. juli 2018), hvor overtrædelse af § 264 d alene var underlagt privat påtale, hvilket indebærer, at påtaleretten tilkommer den forurettede,

dvs. at man som privat person selv har ansvar for at anlægge en retssag.

I forhold til spørgsmålet om antallet af domme vedrørende digitale sexkrænkelser kan Færøernes Politi af samme årsager, som angivet i forhold til antallet af sigtelser, ikke trække oplysninger herom elektronisk. Når tallene ikke kan trækkes elektronisk, er det meget vanskeligt at skønne over, hvor mange domme der er faldet i den samme periode. Det antages umiddelbart, at tallet er lidt mindre end antallet af årlige sigtelser, idet nogle sigtelser erfaringsmæssigt bliver frafaldet.”

Politidirektøren har endvidere bemærket, at det ved aftalen om politiets og anklagemyndighedens økonomi i 2021-2023 er blevet besluttet, at POLSAS skal implementeres hos Færøernes Politi. Politidirektøren henviser bl.a. til besvarelse af spørgsmål nr. 28 (alm. del) fra Folketingets Færøudvalg stillet til justitsministeren den 30. september 2021 og bemærker, at dette arbejde pågår.”

Justitsministeriet har ikke i besvarelsen af spørgsmålet medtaget antallet af årlige politianmeldelser vedrørende digitale krænkelser for Danmark, da der ikke foreligger et sammenligningsgrundlag uden relevante tal for Færøerne. Tilsvarende har Justitsministeriet ikke medtaget antallet af årlige sigtelser og domsfældelser for Danmark, da Færøernes Politi alene har angivet et varsomt skøn over antallet af årlige sigtelser og domsfældelser for Færøerne. Der foreligger således ikke et sikkert og brugbart sammenligningsgrundlag for Danmark og Færøerne.

Det bemærkes i øvrigt, at National enhed for Særlig Kriminalitet (NSK) i relation til politikredsene i Danmark varetager efterforskningen og straffeforfølgningen af forbrydelser, hvor der er grund til at antage, at overtrædelser har et særligt betydeligt omfang, indebærer komplekst samarbejde med udenlandske retshåndhævende myndigheder, er et led i organiseret kriminalitet, er udført ved anvendelse af særegne metoder eller på anden måde er af særlig kvalificeret karakter. Derudover bistår enheden politikredsene i kredsens efterforskninger med specialiserede kriminaltekniske ydelser og særlige kompetencer mv. Det bemærkes i den sammenhæng, at NSK kan bistå Færøernes Politi i kredsens efterforskninger, herunder i forbindelse med digitale sexkrænkelser. Justitsministeriet er ved at udarbejde en ændring af den færøske retsplejelov, hvorved NSK tildeles formel kompetence til at varetage efterforskningen og straffeforfølgningen af nogle af de mest ressourcetunge og komplekse sager for Færøerne.